

Goslač Vitomil

Ni ga še videl, čeprav je tako hrepnel po njem. Njegovi pogledi, njegove misli so jo iskale in gosli vse huje vpile, kričale, rjule po njej!

Oh, saj ni hotel teh strašnih glasov. Ne, ne!

Hotel je lepe glasove, blage, blesteče, čiste. —

tvojo igro poslušajo! Za vselej si pogubljen!« —

Tedaj se je sam zgrozil. —

Vse njegovo bitje je bilo podobno napeti struni, ki bo zdaj, zdaj počila.

Kakor otrok, ki kliče na pomoč, se je ozrl po dvorani. Toda vsi pogledi so kazali samo njegov strah, njegov ne-

In boril se je kakor norec s temnim viharjem k zmagi, k luči. —

Zaman! — Bilo mu je, kakor bi se bile odprle vse morske globine. V višave je silila njegova pesem, toda padala je v globoke prepade. Moral je igrati! Umiral je v pesmi, toda nehati ni mogel. Ljudje so strmeli vanj. Kakor bi bil umiral, kakor bi bil norec, zmeden, blazen.

Groza je prevzela vso dvorano.

»Nehajte!« se je začulo nekaj glasov.

Hotel jim je s sladkim, tihim, blagim zvokom reči: »Ne bojte se!«

Toda njegov lok je končal: »Pogubljen! Pogubljen! Blazen! Ti in vsi, ki

znošni strah, strah pred življenjem in pred smrtjo.

Ne! Ne vsi!

Zarek upanja na rešitev je padel v Vitomilovo srce. Nasmešek je zagledal! Pogled dobrote, ljubek, tih pogled tolažbe.

Srce mu je zmagoslavno kriknilo.

Tu, tu, oh, tu je sedela ona, ki je ni mogel najti! Kako jo je vendar mogel tako prezreti! — Saj je sedela tu! Čisto spredaj, v prvi vrsti! Tik pred njim! Vsa leps, vsa bela. — Nenadoma se je pokazala!

V najstrašnejši stiski jo je našla njegova duša. Da, resnično, našla! — Tudi ona ga je tako gledala. — Vstala je.

— »Mir! Mir! Samo mir!« je bilo napisano na njenem jasnem obrazu.

In naglo je vstaia, odločen je bil njen korak in vendar lahek kakor pero, plavajoč, leteč. Iztrgala se je iz množice in prišla v belih čevljkah k stopnicam na oder. Zdaj je stala že pri Vitomilu. Pograbila je njegove gosli.

Vse se je zgodilo v trenutku.

Iz biserne torbice, ki je visela na srebrni verižici na njenem srebrnem pasu, je naglo potegnila majhne, lesketajoče se škarjice.

In preden se je Vitomil zavedel, preden je razumel, kaj dela, preden je sploh kdo vedel, je s temi lesketajočimi se škarjicami prerezala strune Vitomilovih gosli.

Ko se je poslednja zvené razletela, se je Vitomil z izrazom duhovnega odrešenja, smrtno bled zgrudil na tla.

Dolge tedne je ležal kralj goslačev v bolnišnici. Možganska vročica ga je mučila. V blodnih sanjah se mu je še dostikrat vračal blazni strah, ki ga je bil obšel na tistem koncertu.

Toda vselej se je spomnil rešitve, spomnil se je nežne ročice s tistim ostrim orodjem, ki je razrezalo prenapete strune. Kolikrat je preživel ta božanski trenutek.

Še dostikrat se je vračala groza. —

Toda rešitev je bila vse, vse lepša.

In ta boj med grozo in rešitvijo mu je vrnil zdravje:

»Živi! Živi! Zdrav je!«

Kakor pomlad je šel ta glas po vsem svetu.

Sočutje ljudi ob Vitomilovi boleznii je bilo veliko, tako veliko kakor ljubezen do njega.

Da, zdaj je Vitomil ozdravel.

Spet je sedel ob oknu ali pa je stal na balkonu svoje lepe sobe. Vozil se je okoli in hodil, jezdil je, kakor prej, le da je bil resnejši in strašno bled.

Po dolgih tednih je vzel v roke celo svoje gosli, ki se jih je dotlej bal.

Nove strune so mu napeli, namesto prerezanih. Zdaj jih je hotel prvič preizkusiti.

V samotni večerni uri je vzel lok in potegnil z njim.

Potegnil je drugič.

Potem tretjič. Prestrašeno ga je izpustil. Vso moč je zbral in poskušal igrati, vdati se je hotel glasbi, kakor prej nekdanj.

Toda vse je bilo zaman.

Gladek, vsakdanji poizkus — to je bilo vse, kar je mogel iztrgati iz gosli.

Strašna je bila temna noč, ki je pri-

šla. Mislil je, da je ne preživi, da ne pričaka dneva.

On, ki je bil kralj, je zdaj berač!

Vsa njegova igra je bila le čudežna prevara. In čudeža ni bilo več!

Polno grenkega sramu, polna grenke žalosti je bila njegova duša. In najstrašnejša je bila misel na dekle, ki je prerezalo njegove strune. Samo njegova duševna rešitev je bilo to! Na smrt ga je bilo sram!

V bolnišnici so mu rekli, da je med boleznijo večkrat vprašal po njej. Dejala je, naj jo obišče, ko ozdravi. Bila je knežjega rodu, starši so ji že umrli, in živela je s svojo sorodnico v nekem mirnem gradu.

Kako naj pride zdaj k njej? Kako naj se upa v njeno bližino?

Ah, in kako se je veselil tega trenutka!

Glas v srcu mu je svetoval: »Nikar se ne boj! Še za to pot se opogumi!«

In težkih korakov je Vitomil šel. Vitomil, ki je s tistim stiskom škarij izgubil svojo umetnost, je šel k dragemu dekletu, k najdražjemu dekletu na svetu, da se ji zahvali, da mu je prerezala strune.

Mirno ga je poslušala, kakor bi že vedela, kako se je vse zgodilo.

In med tem ko je pripovedoval, se je jela smehljati. Dala mu je roko.

»Tako je,« je rekla. »Nadčloveška umetnost, čudež, je izgubljen. Toda nekaj je ostalo. Moč, da začnete iznova. Ne s čudežem — z učenjem in pridnostjo si pridobite nazaj svojo umetnost! To vam svetujem! Korak za korakom pojdite naprej po poti. In čeprav svojega namena ne dosežete v taki popolnosti, ne bo škode. To, kar je bilo prej, je bilo prelepo. Učite se! Pomagala vam bom! Vaša zvesta prijateljica bom!«

Vitomil je iz srca pritrđil.

Spet je postal goslač, ki je znal prikovati nase vsa srca. Drobec, nerazumljiv drobec daru, ki mu ga je bil dal morski goslač, lahek spomin na nekdanje, pradačne moči mu je ostal. Časih se je zbudil v dnu duše med priučeno igro. Bolj in bolj se je oglašal, kolikor bolj si je s pridnostjo in hotenjem pridobival znanje.

In srečen je bil.

Deklica z biserno mrežo je postala njegova žena. Najlepši list je bila njena pesem.

KONEC

P. B.:

Pravljica

Teško se je zamajal veliki zvon. Kakor da bje plat zvona je zaječal čez deželo: »Kralj je umrl!« Za trenutek so onemele šumeče ulice, ki so križale kakor ozke rane rdečo skorjo mestnih hiš. Za čas so upadli skrbiljivi obrazi po opravkih hitecih in so bili prasnó sivi. Široko odprte oči so se plašno uprle v trepečočo solnčno luč. Ustne so nemo zajokale: »Kralj, naš kralj je umrl!«

Pa je že pocingljaj v težke valove velikega zvona srebrn zvon. Kakor smeh je poskakovalo njegovo pritrkovanje: »Mladi kralj! Mladi kralj!« Lahno so zardeli obrazi. Na ustne je legel droben smehljaj. Noge so se znova sprožile v korak. Bučanje je napolnilo ulice. V šumu je utonilo zvonjenje.

Pozlačena ograja je oklepala kraljevski dvor kakor vrsta ognjenih mečev. Stroge vrste dreves so se zgrinjale za njo v zelen pajčolan, izza katere so rahlo posevale srebrne strehe gradu. Ves park je bil poln zvonjenja, ki ga tu ni dušilo vrvenje motajočih se ljudi. V svojo bronasto pesem so zagrnili zvonovi kraljevske vrtove: »Kralj je umrl! Živel kralj!«

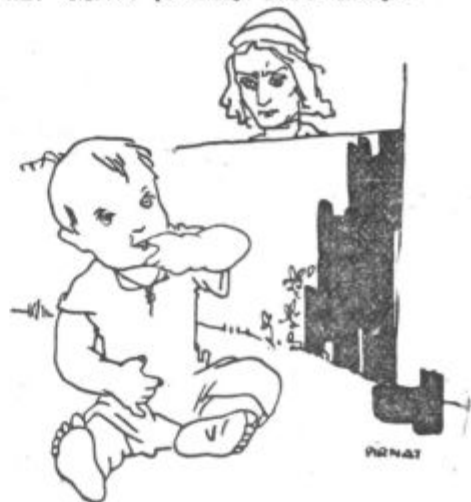
Po poti, posuti z drobnim peskom, je prišel mladi kralj. Kakor hudouren oblak so obdajala njegov obraz črna oblačila. S praznimi očmi je strmел topo pred se. Komaj je slutil dvorjane, ki so stopali brez šuma strogo po redu in časti zvrščeni za njim. Z rokavov in klobukov so jim visele črne tenčice. Njihovi obrazi so bili potegnjeni v žalostne gube in v kotih njihovih oči je drhtela prtajena skrb: »Ali nas bo obdržal novi kralj?«

Ob ograji je kralj zastal. Počasi se je ozrl na dvorjane. Zamahnil je z roko. Teško mu je padla desnica. Nizdol jo je potegnila teža zlatega pečatnika, ki je oklepal sredinec. »Samo hoče njegovo veličanstvo s svojo žalostjo,« so spoštljivo zašepetali dvorjani. V globoke poklone so se sesedli in podrsali z nogami. Potem so dostojanstveno odšli. V znak žalosti so bili zgrbljeni v dve gube. Pod njihovimi nogami ni zaškrtal kamen. Črni pajčolan na njihovih klobukih in rokavih so plapolali zaspano.

Mladi kralj se je oklenil pozlačenega kopja v ograji. Na roko se je naslonil z glavo. Brez prestanka pojo zvonovi: »Kralj je umrl! Živel kralj!« Brenčeče polnijo njihovi glasovi ozračje. Mlademu kralju se je boleče zajedel pečatnik v čelo. Že je zganil z roko, da bi

odmaknil, kar se je premislil. Še tesneje je pritisnil vroče čelo na pečatnik, ki je bil hladen in se še ni ogrel na njegovi roki. Mladi kralj še ni čutil njegove teže, ki ga je kovala, da se ni mogel pognati izza plameneče ograje v šumeče drgetanje visokega dne. Le hlad je občutil, ki se je skeleče prelivaj iz zlata, katero je bilo še motno od poslednje srage njegovega očeta.

»Mrtev je kralj! Živel kralj!« so peli zvonovi. V dostojne gube zgrbljeni so stopali dvorjani skozi zeleno pomrčje. Ob ograji je slonel mladi kralj. Bledo se je svetil njegov obraz vrh črnih čipk. Njegove oči so gledale topo v prazno. Kakor stope je kovala v njegovih mislih: »Mrtev je kralj! Živel kralj!«

»Ti!« Mladi kralj se je zdrnil in pogledal. Onstran ograje je stal otrok. Z boso nogo je polahko grebel v prahu. Palec je vtaknil v usta in radovedno gledal izpod zmršenih las, ki so mu padali v čelo. Nenadna jeza je vstala v mladem kralju: Kaznoval bom stražnika, ki ne pazi...

Otrok je vzel palec iz ust in tehtno ponovil: »Ti?...« Nehote je vprašal mladi kralj: »Kaj pa hočeš?«

»Ali si žalosten, ker tako grdo gledaš?« je resno poizvedoval otrok. Jedko se je stisnilo srce mlademu kralju. Za trenutek mu je bilo, da bi zajokal. Nemo je odkimal. Otrok je nagubal čelo v težkih mislih, potem pa je znova nejeverno vpraševal: »Pa res nisi žalosten?«

Kralj se je poskušal nasmelniti. Toda ni šlo. Njegovo lice je bilo trdo, kakor bi bilo izrezano iz lesa. »Res nisem,« je hripavo odgovoril.

»Zakaj pa tako huđo gledaš,« je karal otrok. »Ne vem...« je skomignil kralj

z rameni. Znova je dal otrok palec v usta, nagnil je glavo v težkih mislih in gledal široko kralja. Za čas je spregovoril: »Pridi k meni, da se bova igrala. Boš videl, potem ne boš nič več grdo gledal.«

»Ne morem,« je odmajal kralj. »Zakaj ne?« se je začudil otrok. »Ali ne vidiš, da je ograja?« je odgovoril z vprašanjem kralj. »Pa pojdi pri vratih!« je odrezal otrok. »Tam je pa straža, ki me ne pusti ven.« »Zdaj razumem, zakaj si žalosten.« Je modro priklimal otrok, potem je pa vneto nadaljeval: »Pa se bova vseeno igrala. Veš, nočem, da bi imej žalostne oči...«

»Pravljico se bova šla. Ti si ujeta kraljičina Huda čarovnica te je začarala v zakleti grad. Jaz sem pa kraljevič. Na belem konju jašem, da te bom rešil... Kaj ti je?«

V dlaneh je skril kralj obraz. Preko pečatnikovega zlata so polzele solze.

Enakomerno so polji zvonovi: »Kralj je mrtev! Žive! kralj!«

Kam lete ptice selivke

Že dolgo, dolgo preden se je Kolumb odločil, da poišče celino na drugi strani Atlantskega oceana, so opazovali mornarji jate lastovk, ki so prihajale z zapada čez morje. Zato so sklepali, da mora biti tam suha zemlja. Morda so prav te jate lastovk spodbode Kolumba, da se je upal na nevarno pot.

Ptice, ki so jih mornarji videli, so bile škotske gorske lastovke, ki prelete dvakrat vsako leto 6000 kilometrov dolgo pot med Škotsko in Južno Ameriko, kar je za drobne živalce nekaj neverjetnega. Saj se kaj takega komaj posreči človeku z ogromnimi letali!

Ni še dolgo, kar so trdili, da se zbudi v pticah selivkah nekakšen nagon, ki jih žene na to dolgo pot. Vendar pa to ni nagon, ampak lakota in lov za hrano. Ptice selivke, ki bi zaostale pri nas, bi morale zaradi — pomanjkanja poginiti.

Recimo, da štorcklja ne bi odletela na jug. Vsi veste, da se hrani z žabami, kuščarji, kačami in drugimi živalmi. Vse te živali pa se pri nas zakopljajo v zemljo, takoj ko pride prvi mraz, in spe vsa dolgo zimo. Uboga štorcklja bi morala žalostno poginiti od lakote. Da, toda zakaj se pomladi spet vrne k nam? Saj je v Afriki leto in dan vroče! Prav zato! Poleti je v Afriki tako vroče, da se še velike reke posuše. Tedaj poginejo tudi male živali, ki so štorckljam za hrano, ali pa se zarije-

jo v izsušeno blato in vročino prespe, torej — prav tako kakor živali pri nas pozimi. Ker bi morala štorcklja poleti v Afriki poginiti, se vrne v naše kraje. Podobno je tudi z lastovkami, ki se preživljajo z žuželkami. Saj sami veste, da pozimi ni pri nas ne muh, ne komarjev! V Afriki pa je podobno poleti, kjer vročina uniči zelenje, zato pa spe žuželke tam poletno spanje.

Zakaj se pa vse ptice ne selijo, boste vprašali? Kosi in drozgi ostanejo pri nas čez zimo, ker ne jedo samo žuželk, ampak tudi rastlinske sadeže, n. pr. plodove raznih grmov, ki jih tudi pozimi dovolj dobe. Žolne imajo tako močne kljune, da lahko brez težave izvlečejo speče žuželke iz njihovih zimskih skrivališč. To je glavna razlika med pticami, ki ostanejo vse leto pri nas in onimi, ki se pomladi in jeseni selijo.

Če se že čudimo dolgi poti, ki jo selivke prelete, se moramo še dosti bolj čuditi temu, da vselej najdejo pravo pot v kraje, kamor so namenjene. To jim je že prirojeno in prej bo še tako izkušen pilot s svojim letalom izgubil pravo smer, kakor drobna ptica.

Ptice selivke, ki se selijo s severa v Afriko, uporabljajo štiri različne smeri. Ena vodi čez Nemčijo, Francijo, Spanijo in Maroko. Druga gre čez Južno Francijo, Korziko, Sardinijo in Tunjs. Tretja pelje čez Italijo, Sicilijo in Tripolitanijo, četrta pa čez naše kraje, Malo Azijo in Egipt.

Najbolj čudno pa je to, da ptice ne poiščejo drugo leto samo istega kraja, ampak celo isto hišo in isto gnezdo. To so dogmali s tem, da so pticam pred odhodom na jug nataknil na nožico posebne obročke, kjer je bilo napisano, kje so doma. Drugo leto so se vrnile iste ptice v ista gnezda!

Nekatere vrste ptic lete zmeraj po isti poti in nikdar drugje. To delajo predvsem zato, ker dobe le na tej poti dovolj hrane, ki jim prija. Tako na primer žerjav ne leti nikdar naravnost čez švicarske Alpe, ampak se jim v velikem loku ogne in zavije v dolino reke Rodana, kjer dobi v močvirjih dovolj hrane.

Nekaj posebnega se je zgodilo lani, ko zaradi nenadnega mraza ptice niso mogle odleteti na jug. Tedaj je dunajsko društvo za varstvo ptic pobralo na tisoče onemoglih lastovk in jih z letali poslalo v Italijo ter jih tako rešilo smrti od lakote in mraza.

Opazujte, kako se uče mladiči letati! Ko znajo in že prihaja jesen, se neke-

ga dne zberejo vse lastovke na vasi. Nekaj časa krožijo nad hišami, potem oblete še cerkveni zvonik, nenadoma pa odlete in jih ni več nazaj. Spremljaj-

te jih v mislih na lepi, dolgi poti proti jugu, čez sinje Sredozemsko morje, tja daleč v palmove gaje severne Afrike!

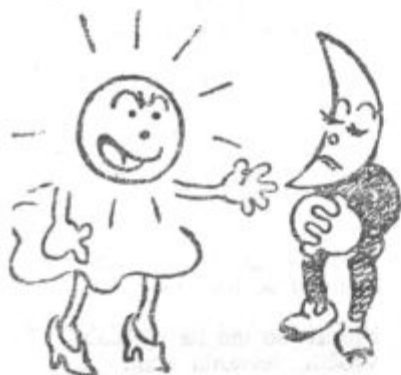
Zgodbe o živalih

Petelin, kokoši, mesec in sonce

»Živel je nekoč domišljav petelin, ki je bil prepričan, da se na njegovo petje prikaže sonce, in da sonce ne bi sijalo, če ne bi jutraj zapel.«

»To je neumno, je rekel Tomažek in prav je imel.

»Da, toda na Madagaskarju si ljudje drugače tolmačijo dejstvo, da petelin takoj zapoje, ko se pokažejo na obzorju prvi prameni svetlobe. Njihovo tolmačenje tudi ni pravilno, toda ljubko. Poslušaj:

obrazom, »zgodila se je velika nesreča. Ko so tekali pred menoj, so napak stopili in padli skozi luknjo na zemljo.«

»Še na kokoši paziti ne znaš!« je jezno zaupilo sonce.

Mesec ni ugovarjal in tako je začelo sonce sumiti.

»Sam si jih vrigel doli! Dolgočasile so te. Priznaj, da si se jih hotel iznebiti!«

Mesec ni odgovoril.

»Ne maram te več,« je reklo sonce. »Sploh te ne maram več. Nimam te kaj porabiti in najboljšo bo, da se ločiva. Nočem te več videti!«

Kakor rečeno, tako storjeno. Sonce je odšlo od meseca. Sicer vam pa lahko zaupam, da se je mesec že od nekdaj bal svete jeze svojega zakonskega tovariša. Čez dan se mu skriva in če se kdaj zgodi, da se oba istočasno pokažeta na nebu, tedaj mesec vedno pazi, da se mu čim bolj ogne.

Medtem so prileteli petelini in kokoši na zemljo. Čisto omamljeni od padca so obležali negibno na tleh. Prileteli so na živalski trg neke vasi. Prebivalci tega kraja še niso bili nikoli videli petelina ali pa kokoši, ker je taka perutnina poprej živela v nebesih. Mož-

Pred davnimi, davnimi časi niso živel petelini in kokoši na zemlji, ampak v nebesih...«

»V nebesih?« se je začudil Tomažek.

»Da, prebivalci Madagaskarja so mislili, da je nebo velik višnjav pokrov, po katerem se sonce, mesec in zvezde izprehajajo. Velik višnjevi pokrov z luknjami, skozi katere se časih zabliška, ali pa pada dež... Sonce in mesec sta bila brat in sestra, petelin, kokoši in zvezde pa so bile otroci sonca. Sonce je peljalo zvezde na izprehod, zakaj tudi zvezde so bile živa bitja, kakor dokazujejo njihova imena: dvojkica, škorpion, bik — in mesec je moral paziti na kokoši!«

Toda neki dan se je mesec naveličal te vpljoče sodrge. S prijaznim glasom je poklical kokoši k sebi. Hitro so pritekale, tedaj pa ... Ššššš! in že jih je vrigel skozi nebeske luknje na zemljo.

Pa je prišlo sonce in je vprašalo: »Kam so šli moji otroci?«

»Joj!« je rekel mesec z žalostnim

je so se klanjali pred njimi, žene pa, ki so bile že od nekdaj radovedne, so jim božale peruti. Tako so se počasi kokoši in petelini zdramili iz ometice.

»Od kod prihajate?« je vprašala starejša ženska.

»Od zgoraj!« so odgovorile kokoši, »od zgoraj! Padli smo dol... Sami ne vemo, kako se je to zgodilo.«

»Videl sem.« je zmagoslavno pojasnil petelin. »Mesec nas je poklical, ubogali smo in prileteli k njemu in tedaj...«

»Brrrr!« so vzkliknile kokoši. »Mesec je vrag! Odslej bomo hodili spat, kakor hitro se bo sonce skrilo za oblake, da ga ne bomo videli.«

»Toda, povejte...« so vprašali prebivalci.

»Kaj pa?«

»Kaj ste jedli tam zgoraj?«

»Svetlobo, razumljivo.« so rekle kokoši; »svetlobo, ki jo ustvarjajo zvezde.«

»Tega seveda.« so priznali kmetje, »pri nas nimamo.«

»Čudno!« so se začudile kokoši.

»Prav čudno!« je ponovil petelin. To me je spravilo iz ravnotežja. Od česa pa potem živite?«

»Od žita...«

»Žita? Tega ne poznamo. Kakšno pa je?«

»Ali ga hočete pokusiti?« so jim predlagali kmetje.

»Prav radi!«

Kokoši in petelin so poskušali.

»Ni sicer tako dobro, kakor je bila hrana v nebesih.« so dejali, »toda bolj hranišno je. Samo... kaj zahtevate za to?«

»O, nič.« so rekli kmetje, »ker prihajate iz nebes... In tudi posebno veliki niste!«

»Ne, ne! Dajale vam bomo jajca, če nam boste dali prostor, da si ustvarimo dom in družino!« so rekle kokoši.

Od tistih dob živijo kokoši in petelin pri ljudeh. V zahvalo, da jih prehranjujemo, nam ležejo jajca. Prebivalci Madagaskarja pripovedujejo, da so ostale kokoši zveste svoji obljudi, da se bodo skrivale mescu. Kakor hitro se skrije sonce za gore, se skrijejo tudi kokoši v svoja prenočišča. In petelin se zvečer in ponoči ne oglašajo. Kakor hitro pa se pokaže prvi pramen na nebu, zapoje petelin svojo zahvalno pesem soncu.«

Tomažek je vneto kimal z glavo in rekel: »Neni se ta zgodba ne zdi neverjetna. Morda je bilo res tako?«

»Tako že ni bilo. Toda zgodbica je lepa, ker priča, o preprostih dušah, ki so si jo izmislile.«

Vlad. Kapus:

Medvedek

Mamica moja predraga
bila medvedka je rjava,
svet sem zagledal v brlogu,
šola je bila dobrava.

V temnih bosanskih gozdovih
mamica me je vzgojila,
kôpati ose, mravljujnce
v zgodnji mladosti učila.

Z jagodami in malinci
večkrat sva gobčke sladkala,
žejo gasila v studencih
v vodi se bistri kopala.

Hišico drobnih mravljujncev
v gozdu mi je pokazala,
ko so me grizli po gobčko
mamica se je smejala.

V debhu trhlenem čebele
nekoč sva bila odkrila
divje planile so v naju,
ko sva se z medom mastila.

Tako je bilo življenje,
dokler me niso vlovili:
Mene so gnali po svetu,
mamico so ustrelili.

Plesati so me na ploščah
vročih, železnih učili,
ko v bolečinah sem tožil,
s kolji po hrbtu me bili.

Zdaj sem ubožec priklenjen,
slušati moram cigane,
plesati moram po taktu,
manjka mi revežu hrane.

Reven se klatim po svetu,
zame ni srečnega mesta,
kar mi postala domovje
pusta in prašna je cesta.

Kaj pišejo Jutrovčki?

Tudi jaz se moram enkrat oglasiti med natečajniki. V »Mladem Jutru« mi marsikaj ne ugaja. Dobro bi bilo, ako bi objavili na zadnji strani tudi imena tistih, ki so pravilno rešili uganke. Voldime povesti naj bodo sanjave ali pa indijanske. V sredi naj bi bile smešnice ali pa povesti s slikami. Natečajni naj ostanejo, kakršni so bili doslej. Rad bi tudi videl v »Mladem Jutru« razna ročna dela.

Božidar Križnik, uč. II. b. razr. gimn. v Mariboru.

Dragi stric Matic! Odkrito Ti povem, da mi v »Mladem Jutru« vse ugaja. Zlasti povesti rad berem. Posebno so mi ugajale: »Vasko in palčki«, »Petletnega Miloša moška povest«, »Leteča puščica« in še druge. Prosim Te, da ne izpremeniš »Mladega Jutra«.

Čuber Slavko, uč. VI. razr. v Sevnici

Vprašate nas, kaj nam je všeč v »Mladem Jutru« in kaj ne. Če hočem biti odkritosrčen, moram povedati, da mi je v »Mladem Jutru« prav vse všeč. Najbolj so mi ugajale povesti: »Punčkine prigode« in »Vasko in palčki«. Škoda, da je povest o »Vasku in palčkih« tako žalostno končala. Zelo rada bi imela namestu pesmic kak vzorec za ročna dela. Imam pa še večjo prošnjo, ki jo bo težko uslišati. To je, da bi bilo »Mlado Jutro« malo večje; imam namreč sitnega brata in zato najrajši berem »Mlado Jutro«, ki mi pripoveduje povesti, namestu da bi poslušala svojega sitnega brata. Upam, da se poboljša, ko bo to bral.

Sonja Černe, uč. IV. razr. v Skopju

Drago »Mlado Jutro«! Najprej Ti moram sporočiti, da si mi od sile všeč. Posebno mi ugajajo naslovne povesti kakor »Punčkine prigode«, »Vasko in palčki« in »Johnie in mačke«. Tudi druge povesti so bile zelo zanimive. Zelo rad rešujem uganke in jih vedno pravilno rešim. Najrajši pa čitam spise »Jutrovčkov«. Moja želja je, da ostaneš tako, kakršno si bilo doslej.

Andrej Kamnar, uč. II. razr. mešč. š. v Ljubljani.

Veš, dragi stric Matic, najbolj se veselim ponedeljka. Takrat pride nedeljska številka »Jutra« in z njo moj najljubši mladinski list »Mlado Jutro«. Ves večer in še naslednji dan se ukvarjam z njim. Najprej pogledam uganke, ki me zelo zanimajo. Ko jih vse pravilno rešim, pa začnem še sam kake sestavljati, pa Ti nobene ne pošljem, ker se mi mama preveč smeje. Pravi, da so za koš! Zelo rad prebiram pisma »Jutrovčkov« in tako vidim, kakšno mnenje imajo tudi drugi dečki o »Mladem Jutru«. Pesmice »Našim najmlajšim« znam vse na pamet in jih pripovedujem mlajšim sestricam. Šalam se časih na ves glas smejem. Še v šoli se časih zasmejem, če se na kako spominim. Indijanske povesti mi niso Bog si ga vedi kako všeč, saj so Indijanci daleč in jaz jih ne poznam. Bolj me zanimajo kake šaljive ali pustolovne povesti, v katerih sta glavna junaka bratec in sestra. Veš, potem si predstavljam, da sem to jaz in moja najstarejša sestra Marija. Slike v »Mladem Jutru« so tudi zelo lepe. Jaz tudi mnogo rišem za »Mlado Jutro« in še pesmice zlagam k podobicam — odpisal pa še nisem ničesar, ker mi vedno kdo krati veselje. Enkrat se ojunamim, boš že videl! Dovolj sem Ti za danes napisal. Prav lepo Te pozdravlja

Sergij Pečarič, uč. III. razr. na Studencu pri Sevnici.

»Mlado Jutro« mi je zelo všeč, ker prinese mnogo lepega in zanimivega. Težko pričakujem nedelje, da čitam spet nove povestice in rešujem uganke. Ta list mi je v zabavo in pouk.

Marica Člaffarin, uč. III. razr. v Domžalah.

Hokus-pokus

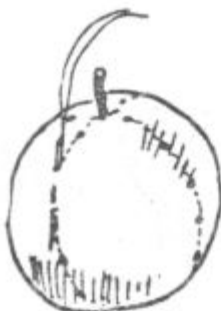
Čudežno jabolko

Na mizi leži lepo jabolko. Izročiš ga enemu izmed gledalcev in ga prosiš naj ga olupí. Ko ga olupí, pa rečeš »hokus-pokus« in jabolko pade samo od sebe narazen na štiri kose.

Kako si to napravil?

Vzeti moraš sočno jabolko, ki pa ima trdo kožo. To jabolko razdeliš na štiri dele takole:

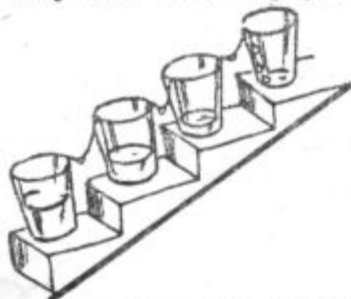
V tanko živanko vdeneš močno svilenó nit. Ubodi iglo v kožo in jo pelji pod njo. Konec niti moraš seveda držati v roki. Potem kožo spet prebodi in potegni iglo ven. Nato ubodeš v luknjo, ki si jo pravkar napravil in spet pelji niti dalje,

toliko časa, dokler nisi prišel do luknje, kjer si začel. Tedaj primi konec niti, kjer si začel živati, in iglo ter krepko potegni. Svilenó nit jabolko prereže. Prav tako napravi tudi drugi prerez.

Umetniža s kozarci

Vzemi pet do šest kozarcev in jih postavi tako, drugega poleg drugega, da bo stal vsak malo višje. V kozarec, ki je najnižji, nalij vode. Potem napelji od ko-

zarca koščke volnene niti, da bodo segale v vseh kozarcih do dna, kakor vidiš na sliki. Kmalu bo začela kapati voda po niti iz spodnjega kozarca v drugega in tako dalje, dokler ne bo prikapljalala tudi v najvišji kozarec.

Tega še ne veste

Tega še ne veste

Od zemlje do sonca je 150 milijonov kilometrov. Letalo, ki bi preletelo 200 kilometrov na uro, bi potrebovalo 86 let, preden bi prišlo do sonca.

V kitajskih šolah so otroci srečni, ker se sploh ne uče računstva.

Stale za male

»Poslušajte, otroci,« pravi učitelj v šoli. »Pet otrok je pri vodi. Trem pa so mamice prepovedale kopanje. Koliko jih pojde v vodo!«

»Pet, gospod učitelj,« odgovore vsi učenci v en glas.

»Belí medvedje žive v najhujših mrazih dežnih sveta,« pripoveduje učitelj. »Zakaj pa jih ni tudi v toplih krajih?«

»Najbrž se boje, da se ne bi stopili,« se odreže Mihec.

»Mamica, daj dinar za ubogega dečka, da si kupi čokolade!«

»Kdo pa je ta deček?«

»Jaz!«

Mali Branko se prvič pelje po železnici. Vlak je zapeljal v predor. Ko pripelje iz hriba, se Branko srečno nasmehne: »Vidiš mamica, zdaj je spet jutro!«

Šaljiva vprašanja

1. V kateri liter ne moreš natočiti vina?
2. Na katerem lesu strgaš največ podplavov?
3. Katero leto je najkrajše?
4. Katera mera je najnerodnejša?
5. Kateri novc je najslajši?

Odgovori na šaljiva vprašanja

1. V so—liter.
2. Na p—lesu.
3. D—leto.
4. Za—mera.
5. Mali—novec.

Rešitev kvadrata IV

1. Atos, 2. tast, 3. Oslo, 4. —.